
Ishopanishadbhashya - Ganapati Muni

ஈசோபநிஷத்³பா⁴ஷ்யம்

Document Information

Text title : Ishopanishadbhashyam

File name : ishabhashyaGM.itx

Category : upanishhat, gaNapati-muni

Location : doc_upanishhat

Author : Vasishtha Ganapati Muni

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : The Collected Works of Vasishtha Kavyakantha Ganapati Muni

Latest update : July 21, 2013

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

Ishopanishadbhashya - Ganapati Muni

ஈஸோபநிஷத்³பா⁴ஷ்யம்

அத்² வாஜஸநேயிநாம் ஸம்ஹிதோபநிஷத்³ம் வ்யாக்²யாஸ்யாம: |

ஓ ஈஸாவாஸ்யமித்³ம் ஸர்வம் யத் கிம் ச ஜக³த்யாம் ஜக³த் |

தேந த்யக்தேந பு⁴ஞ்ஜீதா² மா க்³ரு⁴த: கஸ்யஸ்வித்³த⁴நம் || 1 ||

ஜக³த்யாம் ப்ரபஞ்சே யத் கிம் ச ஜக³த் க³திமத் ப்ராணவதி³தி யாவத் | ததி³த்³ம் ஸர்வம் ஈஸா ஸர்வஸக்தேந பரமாத்மநா வாஸ்யமாச்சா²த்³யம் வ்யாப்யமித்யர்த: ² | தேந ஜக³த்³ம்ஸேந த்யக்தேந பரித்யக்தேந அவிஷய்க்ரு³தேநேதி யாவத் | பு⁴ஞ்ஜீதா: ² அநுப⁴வ ஈஸ்வரமிதி ஸேஷ: | க⁴டே கம்பு³க்³ரீவவத்வாதே³ரவிகாராம்ஸஸ்ய பரித்யாகே³ந

ம்ரு³த³நுப⁴வவத் ஜக³த்யாம் நாமருபாதி³விகாராம்ஸபரித்யாகே³ந காரணபூ⁴த-ஸத³நுப⁴வ: ஸித்⁴யதீதி தாத்பர்யம் | ஏவமநயா த்ரிபாத்த்யா ஜ்ஞாநயோக³ உக்த: | உத்தரயா பஞ்சபாத்த்யா கர்மயோக³மாஹ மா க்³ரு⁴தோ⁴ மா காமம் க்ரு³தா: ² | த⁴நம் கஸ்யஸ்விந்ந கஸ்யசிதி³த்யர்த: ² |

குர்வந்நேவேஹ கர்மாணி ஜிஜீவிஷேச்ச²த: ஸமா: |

ஏவம் த்வயி நாந்யதே²தோஸ்தி ந கர்ம லிப்யதே நரே || 2 ||

இஹ லோகே கர்மாணி விஹிதாநி குர்வந்நேவ ஸதம் ஸமாஸ்சிரம் ஜிஜீவிஷேத் ஜீவிதுமிச்சே²த் | ஸாஸ்வதமேவாத்ர (ஜீவிதம்) விவக்ஷிதம் கர்மயோக³ப²-பூ⁴தம் | ஏவம் த்வயி நரே கர்ம ந லிப்யதே ஸங்கா³ய ந ப⁴வதி | இதோ மார்கா³த்³ந்யதா² நாஸ்தி | நிஷ்காமவிஹிதகர்மாசரணாத்³ந்யோ மார்கோ³ நாஸ்தி கர்மலோபாபா⁴வாயேத்யர்த: ² |

அஸூர்யா நாம தே லோகா அந்தே⁴ந தமஸாவ்ரு³தா: |

தா:ஸ்தே ப்ரேத்யாபி⁴க்³ச்ச²ந்தி யே கே சாத்மஹநோ ஜநா: || 3 ||

அந்தே⁴ந தமஸா வ்ரு³தா: ஜ்ஞாநஸக்திப்ரவிலயநாத் | அஸூந் ப்ராணந் ராந்த்யபஹரந்த்யபக³த்ப்ரஜ்ஞாந் குர்வந்தீதி ப்ரஜ்ஞாபரிபந்தி²நோ பா⁴வா: அஸூரா

உச்யந்தே | தத்³தி⁴தத்வாத்³ஸூர்யா நாம தே⁵ஸ்மத்³த்³ரு³ஷ்டிபரோக்ஷா: லோகா:
ஸந்தீதி

ஸேஷ: | யே கே சாத்மஹந: ப்ரகரணாத்³த்மஜ்ஞாநஸூந்யத்வாத் கர்மலேபத்வாச்ச
ஹேதுப்⁴யாம் ஸாராத்³விஜ்ஞாநமயஸ்ய ப்ரு³த்²க்ரணபா⁴வாத்³ந்தகாலே ஆத்மநோ
ஹந்தார:

ப்ரஜ்ஞாபரிச்யுதே: ஸ்தாத்²வரஸாம்யமிதா இய்யாத்:² | தே தாந பூர்வோக்தாநஸூர்யாம்ல்லோகாந்
ப்ரேத்யாபி⁴க³ச்ச²ந்தி | மூர்சி²தஸ்ய யாத்³ரு³ஸோ லோகஸ்தாத்³ரு³ஸா ஏஷாம் லோகா
இதி

விஜ்ஞாயதே | ஜ்ஞாநயோகீ³த்விஹைவாத்மாநமநுப⁴வதி | கர்மயோகி³ த்வலிப்தத்வாத்³
அந்தத: ப்ராப்நோத்யம்ரு³தத்வம் | அபரஸ்த்வாத்மஹாஜுகு³ப்ஸிதக³திர்⁴ப⁴வதீதி
பர்யவஸந்நம் தாத்பர்யம் |

அநேஜதே³கம் மநஸோ ஜவீயோ நைநத்³தே³வா ஆப்நுவந்பூர்வமர்ஷத் |

தத்³தா⁴வதோ⁵ந்யாநத்யேதி திஷ்ட²த்தஸ்மிந்நபோ மாதரிஸ்வா த்³தா⁴தி || 4 ||

ஏகம் ஸர்வோபாதா³நத்வாத் ஸர்வாத்மகமிதி கேவலம் கிமபி வஸ்து | அநேஜத்
ஸ்வபா⁴வாத்³சஞ்சலம் | மநஸோ ஜவீயோ வேக³வத்தரம் த⁴ர்மபூ⁴தஜ்ஞாநத்³வாரா |
பூர்வமர்ஷத்³க³ச்ச²தே³நத்³தே³வாநாப்நுவந் பஸ்சாந்ந ப்ராபு: | தத்திஷ்ட²த்³சஞ்சலமேவ
தா⁴வதோ-

ந்யாநத்யேதி அதிலங்க⁴தே | தஸ்மிந் மாதரிஸ்வா நிஜக்ரியாஸக்திரூபோ

வாயுரபோரஸந்த்³தா⁴தி தா⁴ரயதி | யத்³லேபத்வாத் ஸலிக்ஷமாதிஸலிக்ஷமத்வாத்

ஸர்வாதிக³த்வாச்சாந்யாபி⁴ர்விபூ⁴திபி⁴ர்ஸ்ப்ரு³ஸ்யமாஸீத்தத்ர மாதரிஸ்வநா

நிமித்தேந

ரஸ: ஸலிக்ஷமோ பூ⁴த்வா ப்ராணாத்மகோ த்⁴ரியமாணோ யோக³ம் ப்ராபேத்யாத்:² |

ததே³ஜதி தந்நைஜதி தத்³தூ³ரே தத்³வந்திகே |

தத்³ந்தரஸ்ய ஸர்வஸ்ய தது³ ஸர்வஸ்யாஸ்ய பா³ஹ்யத: || 5 ||

ததே³ஜதி தந்நைஜதி ப்ராசு³க்தரீத்யா | தத்³தூ³ரே ஸூர்யமண்ட³லாந்தர்வர்தித்வாத்
|

தத்³ந்திகே ஹ்ரு³த்³யாந்தர்வர்தித்வாத் | தத்³ஸ்ய ஸர்வஸ்யாந்தர்ந கேவலம்
மண்ட³ல-

ஹ்ரு³த்யயோ: | தத்³ஸ்ய ஸர்வஸ்ய பா³ஹ்யத: | பூர்ணமித்யுத்தம் ப⁴வதி | த்³விரு:

பாத்³பூரண: |

யஸ்து ஸர்வாணி பூ⁴தாந்யாத்மந்யேவாநுபஸ்யதி |

ஸர்வபூ⁴தேஷு சாத்மாநம் ததோ ந விஜுகூ³பஸ்தே || 6 ||

யஸ்து ஸர்வாணி பூ⁴தாந்யாத்மந்யேவாநுபஸ்யதி | ஆத்மாநம் ச ஸர்வபூ⁴தேஷு |
ததோ⁵நுப⁴வாந்ந விஜுகூ³பஸ்தே ந கஸ்மி³:³ஸ்சித்³வஸ்துநி ஜுகூ³பஸாவாந் ப⁴வதி |
ஸர்வத்ராத்தமத்³ர்ஸநாத் | அஸ்யாநுப⁴வஸ்து தேந த்யக்தேநேத்யேவ |

யஸ்மிந்ஸர்வாணி பூ⁴தாந்யாத்மைவாபூ⁴த்³விஜாநத: |

தத்ர கோ மோஹ: க: ஸோக ஏகத்வமநுபஸ்யத: || 7 ||

விஜாநத ஆத்மஜ்ஞாநிநோ யஸ்மிந் த³ஸாவிஸேஷே ஸர்வாணி பூ⁴தாந்யாத்மைவாபூ⁴த்
அப்ரு²த்²க³பா⁴வேந த³ர்ஸநாத் | தத்ர த³ஸாவிஸேஷே ஏகத்வமநுபஸ்யத: புருஷஸ்ய
கோ மோஹ: க: ஸோக: | மோஹஸோகௌ ந ஸ்யாதாமித்யர்த:² | பூர்வத்ர விகாராம்ஸ-
த்யாகே³ந ப்³ரஹ்மாநுபூ⁴திர்விவக்ஷிதா | அத்ர ஸர்வஸ்யாபி ப்³ரஹ்மத்வேந த³ர்ஸநம்
விவக்ஷிதம் | விகாராணம் விஷயத்வேந ஸேவாஸம்ஸார: | விபூ⁴தித்வேநோபாஸநம்
து பூர்³ணுபூ⁴த்யப்ரதித்³வந்த³வீதி |

ஸ பர்யகா³ச்ச²க்ரமகாயமவ்ரணமஸ்நாவிரம் ஸூத்³த⁴மபாபவித்³த⁴ம் |

கவிர்மநீஷ்பரிபூ:⁴ ஸ்வயம்பூ⁴ர்யாதா²த²யதோ³ர்³தா²ந் வ்யத³தா⁴-
ச்சா²ஸ்வதீ⁴ய: ஸமாப்⁴ய: || 8 ||

ஸ முக்த: புருஷோ⁵காயமஸரீரம் அவ்ரணமபே⁴த்³யத்வாத் அஸ்நாவிரமபௌ⁴திக-
த்வாத் | ஸூத்³த⁴மமலிநம் | அபாபவித்³த⁴ம் அஸங்க³த்வாத் | ஸூக்ரமம்ரு²தம்
ஜ்யோதிர்மயம்

தி³வ்யம் வபு: பர்யகா³த் ப்ராப | கவிர்மந்த்ர³த³ர்ஸீ மநீஷீ மநஸ ஈஸ: பரிபூ:⁴

ஸர்வாத்மபா⁴வேந வ்யாப்த: ஸ்வயம்பூ⁴ர்மரு²தே தி³வ்யே வபுஷி ஸ்வயமாவிர்பா⁴வாத்
| ஸ

புருஷோ⁵ர்³தா²ந் வேதி³தவ்யாநம்ஸாந் யாதா²த²யத: ஸத்யதயா ஸாஸ்வதீ⁴ய:

ஸமாப்⁴ய: சிரம் லோகே ஜிஜ்ஞாஸூநாமர்தே² ஸ்தி²தயே வ்யத³தா⁴த்³ர்சயாமாஸ |
அபி⁴-

த³தா⁴வித்யர்த:² | ரு²ஷேராத்மாந்விதைவ பரோக்ஷவதே³ஷோக்தி: | ஈஸ்வராதி⁴-
காரோ⁵யமித்யேகே |

அந்த⁴ம் தம: ப்ரவிஸந்தி யே⁵வித்³யாமுபாஸதே |

ததோ பூ⁴ய இவ தே தமோ ய உ வித்³யாயா³ர்³தா: || 9 ||

யே அவித்³யாம் கேவலாம் நித்³ராமித்யர்த்² | ஸா ஹ்யவித்³யா கேவலா | யதஸ்ததா³
ந

கிஞ்சித்³விஜாநாதி | தே அந்த⁴ம் தம: ப்ரவிஸந்தி ஜ்ஞாநஸூந்யத்வாத் | யே
வித்³யாயாம் கேவலாயாம் த்ரய்யாதி³வித்³யாயாம் லோகஜ்ஞாநாத்மிகாயாம் சரதா:
ஸக்தா: |

தே தத: பூர்வோக்தாத்மஸ: பூ⁴ய இவ தம: ப்ரவிஸந்தி |
விகாராவிஜ்ஞாநேநாஸமுச்சிதம் விஜ்ஞாநம் கதா³சிந்ந ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநே |
பே⁴தே³ந விகாரக்³ரஹ: | அபே⁴தே³ந ப்³ரஹ்மாநுப⁴வ
இதி பரஸ்பரவிரோதா⁴த் | நைவம் விபூ⁴த்யபாஸநோச்சே²த:³ | தத்ர விகாராணம்
ப்ரு²த்²க்த்வேநாக்³ரஹ்ணாத்³வித்³யைவேதி | உ: பாத³பூரண: |

அந்யதே³வாஹூர்வித்³யயாந்யதா³ஹூரவித்³யயா |
இதி ஸாஸ்ரும தீ⁴ராணம் யே நஸ்தத்³விசசக்ஷிரே || 10 ||

வித்³யயா வக்ஷயமாணயா அந்யதே³வ ப²லமாஹூ: | அவித்³யயா வக்ஷயமாணயா
அந்யத்²ப²லமாஹூ: | யே நஸ்தத் ப்ரகரணம் விசசக்ஷிரே தேஷாம் தீ⁴ராணம்
ஸகாஸாதி³தி ஸேஷ: | இதி பூர்வோக்தப்ரகாரேண ஸாஸ்ரும ஸ்ருதவந்த: ஸ்ம: |
யத்³யப்யவித்³யாவித்³யே நிஷ்ப²லே கேவலே ததா²பி தே ப்ரகாராந்தரேண ஸமுச்சிதே
ப²லதே³ இதி பா⁴வ: |

வித்³யாம் சாவித்³யாம் ச யஸ்தத்³வேதோ³ப⁴ய: ஸஹ |
அவித்³யயா ம்ரு²த்யம் தீர்த்வா வித்³யயா⁵ம்ரு²தமஸ்நுதே || 11 ||

வித்³யாம் சாவித்³யாம் சோப⁴யம் தத்ஸஹ ஸமுச்சய்யேந யோ வேத³யுக³பத்³வித்³வாநவித்³வா:
ப⁴வதீத்யர்த்² | கஸ்ய வித்³வாந் கஸ்யாவித்³வாநிதி சேத் ஈஸ்வரஸ்ய வித்³வாந்
பார்த²க்யேந விகாராணமவித்³வாநிதி வ்யாக்²யாஸ்யாம: | ஸ சாவித்³யயா
பார்த²க்யேந

விகாராணமபரிஜ்ஞாநேந நிமித்தேந ம்ரு²த்யம் ப்ரமாத³ம் தீர்த்வா வித்³யயேஸ்வராநுபூ⁴த்யா
அம்ரு²தம் ஸாஸ்வதம் ப்³ரஹ்மபா⁴வேந ஸ்தி²திமஸ்நுதே ப்ராப்நோதி | ஜக³த்ய:
ப்ரு²த்²க்த்³பா⁴வேந

ஜாநந்நநுப⁴வதி ஸ ஈஸ்வரம் லக்ஷணதோ ஜாநந்நபி நைவாநுப⁴வதி | அத ஏவ
கேவலாம் வித்³யாம் ந்யக்ஷேத⁴த் | ஈஸ்வரஸ்யாவித்³வாந் ப்ரபஞ்சமவிஜாநந்நபி ந
ஸமாதி⁴ஸ்த்² | தம் து நித்³ரிதமேவ பஸ்யாம: | அத: கேவலாமவித்³யாம் நிநிந்த³ |
அவித்³யாவித்³யயோ: ப்ராகு³க்தரீத்யா ஸமுச்சய: ஸ ஸமாதி⁴ரேவ |

அந்த⁴ம் தம: ப்ரவிஸந்தி யே⁵ஸம்பூ⁴திமுபாஸதே |

ததோ பூ⁴ய இவ தே தமோ ய உ ஸம்பூ⁴த்யா: ரதா: || 12 ||

யே அஸம்பூ⁴திம் ஸம்பூ⁴திப்ரதித்³வந்த³விநம் விநாஸமுபாஸதே கேவலம் ம்ரியந்த
இதி

யாவத் | தே அந்த⁴ம் தம: ப்ரவிஸந்தி | யே ஸம்பூ⁴த்யாம் ரதா: ஜந்ம் ப்ராப்தா இதி
யாவத் | தே ததோ பூ⁴ய இவ தம: ப்ரவிஸந்தி | கேவலேப்⁴யோ ம்ரு³தேப்⁴யோ ஜாதா:
கேவலா அதி⁴கே தமஸி ப்ரவிஷ்டா இதி பா⁴வ: |

அந்யதே³வாஹு: ஸம்ப⁴வாத³ந்யதா³ஹுரஸம்ப⁴வாத் |

இதி ஸுஸ்ரும தீ⁴ராணம் யே நஸ்தத்³விசசக்ஷிரே || 13 ||

ஸம்ப⁴வாத³ந்யதே³வ ப²லமாஹுர்வக்ஷயமாணாத் | அஸம்ப⁴வாத³விநாஸாத³ந்யதே³வ
ப²லமாஹுர்வக்ஷயமாணாத் | யே ந: (அஸம்ப⁴யம்) தத் ப்ரகரணம் விசசக்ஷிரே |
தேஷாம் தீ⁴ராணம் ஸகாஸாதி³தி ஸேஷ: | இதி பூர்வோக்தப்ரகாரேண ஸுஸ்ரும
ஸ்ருதவந்த:

ஸம்: | யத்³யபி மரணஜந்ம்நீ கேவலே தம: ப்ரவிஸஹேதூ ததா²பி ப்ரகாராந்தரேண
ஸமுச்சிதே ப²லதே³ இதி பா⁴வ: |

ஸம்பூ⁴திம் ச விநாஸம் ச யஸ்தத்³வேதோ³ப⁴ய: ஸஹ |

விநாஸேந ம்ரு³த்யும் தீர்த்வா ஸம்பூ⁴த்யா⁵ம்ரு³தம்ஸ்ருதே || 14 ||

ஸம்பூ⁴திம் ச விநாஸம் ச தது³ப⁴யம் ஸஹ ஸமுச்சயேந யோ வேதா³நுப⁴வதி
யுக³பஜ்ஜாதோ

ம்ரு³தம்ச ப⁴வதீ³த்யர்த: | அபி⁴மாநத்யாகா³த³த்ர ஸரீரே ம்ரு³த: | தபஸா⁵⁵ப⁴யந்தரே
ஜ்யோதிஷி தாதா³தம்யாஜ்ஜாத இதி விவேக: | ஸ ச விநாஸேந

தே³ஹாபி⁴மாநத்யாகே³நாத்ர ஸரீரே மரணேந ம்ரு³த்யும் ப்ரமாத³ம் தீர்த்வா |

ஸம்பூ⁴த்யா⁵⁵ப⁴யாந்தரே ஜ்யோதிஷி தாதா³தம்யாத்³தி³வ்யேந ஜந்ம்நா⁵ம்ரு³தம்
ப்ரஹ்மபா⁴வம்ஸ்ருதே பாப்நோதி |

ஹிரண்மயேந பாத்ரேண ஸத்யஸ்யாபிஹிதம் முக²ம் |

தத்த்வம் பூஷந்நபாவ்ரு³ணு ஸத்யத⁴ர்மாய த்³ரு³ஷ்டயே || 15 ||

ஸத்யஸ்ய ப்ரத்யகா³தம்நோ முக²ம் ப⁴ருமண்ட³லவர்தி தி³வ்யமாந்தரம்
சக்ஷுர்ஹிரண்மயேந

பாத்ரேணக்ஷே³ருபரிபா⁴கே³ந பாத்ராகாரத்வாதே³ஷ பா⁴க: பாத்ரம் ஹிரண்மயமிதி
ருபித: | அபிஹிதமாச்சா²தி³தம் | அதோ வயமந்தரந்தா: | பூஷந்

ஸூர்யமண்ட³லாந்தர்வர்திந் புருஷ த்வம் தத்³பா⁴வ்ரு³ணு குர்வபாவ்ரு³தம் | கஸ்மை
ப்ரயோஜநாய

ஸத்யத⁴ர்மாய ப்ரத்யகா³த்மத⁴ர்மாய த்³ரு³ஷ்டயே ப்ரதீச்யை த்³ரு³ஷ்டய இதி பா⁴வ:
|

பூஷந்நேகர்ஷே யம ஸூர்ய ப்ராஜாபத்ய வ்யுஹ ரஸ்மீந் ஸமூஹ |
தேஜோ யத்தே ரூபம் கல்யாணதமம் தத்தே
பர்யாமி யோ⁵ஸாவஸௌ புருஷ: ஸோ⁵ஹமஸ்மி || 16 ||

பூஷந் போஷக ஏகர்ஷே ஸர்வமந்த்ராணம் த்³ரஷ்ட: | யம நியாமக ப்ராஜாபத்ய
ப்ரஜாபதேரக²ண்டா³த்மநோ ஹிரண்யக³ர்பா⁴த்மநா மண்ட³லே ப்ராது³ர்யூ⁴தஸூர்ய-
ப⁴க³வந்,

வ்யுஹ ஸந்நாஹய ரஸ்மீந் கிரணந் | ஸமூஹ ஏகீகுரு | மம ப்ராணநாம்
ஸர்வேஷாம் ஸஜாதீயாநாமநுக³ர்ஹாயேதி பா⁴வ: | ரஸ்மயோ ஹி ப்ராண அத்⁴யாத்மம்
|

தேஜஸ்தேஜோமயம் யத்தே கல்யாணதமம் ரூபம் தத்தே பர்யாமி | யோ⁵ஸௌ
அஸௌ

புருஷ: ஸோ⁵ஹமஸ்மி | ஸாக்ஷாத்காராத்³ந்தரமித்³முச்யதே |

வாயுரநிலமம்ரு³த்மதே²த³ம் ப⁴ஸ்மாந்த³: ஸரீரம் |

ஓ க்ரதோ ஸ்மர க்ரு³த்³ ஸ்மர க்ரதோ ஸ்மர க்ரு³த்³ ஸ்மர || 17 ||

வாயுரநிலம் நிலயந்ரஹிதமம்ரு³த்மம் வஸ்து | ஸங்க்³ர்ஹித இதி யாவத் | அதே²த³ம்
ஸரீரம் ப⁴ஸ்மாந்தம் நஸ்வரமித்யர்த: ² | மாதரிஸ்வந ஏவைஷா ஸ்துதிர்⁴வதி | ஓ
ப்ரணவரூபக்ரதோ ஸர்வக்ரியாகாரிந் வாயோ ஸ்மர மாமிதி ஸேஷ: | க்ரு³த்மம் மயா
க்ரு³த்மம் புண்யம் ஸ்மர | வாக்யஸ்ய த்³விர்வசநம் ப்ரார்த²நாயாமாத்³ராதிஸயார்த²ம்
|

அக்³நே நய ஸுபதா²ராயே அஸ்மாந்

விஸ்வாநி தே³வ வ்யுநாநி வித்³வாந் |

யுயோத்⁴யஸ்மஜ்ஜுஹூராணமேநோ பூ⁴யிஷ்டா²ம்

தே நம உக்திம் விதே⁴ம || 18 ||

த்³யுஸ்தா²ந்மந்தரிக்ஷஸ்தா²நம் ச தை³வதே ப்ரார்தி²தே | அத² ப்ரு³தி²வீஸ்தா²நம்
ப்ரார்த²யதே |

அக்³நே தே³வ அஸ்மாந் ராயே ஸம்பதே³ விஸ்வாநி ஸர்வாணி வ்யுநாநி ஸ்தா²நாநி

வித்³வாந் த்வம் ஸுபதா² ஶோப⁴நேந மார்கே³ண நய । அஸ்மந் மத்தோ ஜுஹூராணம்
லஜ்ஜாகரமேநோ யயோதி⁴ ப்ரு²த²க்குரு । தே துப்⁴யம் பூ⁴யிஷ்டா²ம் நம உக்திம் விதே⁴ம
।

யத்³ஸோபக்ரம்ய ஸுரீர்யவாயுவைஸ்வாநராணம் ஸ்துத்யோபஸம்ஹரதி । தத்
ஜ்ஞாபயத்யுபநிஷத் ஈஸஸ்திஸ்ர ஏதா தே³வதா விபூ⁴தய இதி விபூ⁴தய இதி ।

அத்ராயம் ஸ்லோகோ ப⁴வதி ।

ஸம்ஹிதாந்தாநுவாகோ⁵யம் கோ³ப்யோ வாஜஸநேயிநாம் ।

பா⁴ஷ்யேண லது⁴நா⁵நேந தீ³பேநேவ ப்ரகாஸித: ॥

॥ இதி ஸ்ரீப⁴க³வந்மஹர்ஷிரமணந்தேவாஸிநோ வாஸிஷ்ட²ஸ்ய நரஸிம்ஹஸூநோ-
ர்க³ணபதே: க்ரு²திர்வாஜஸநேயிஸம்ஹிதோபநிஷத்³பா⁴ஷ்யம் ஸமாப்தம் ॥

Proofread by Sunder Hattangadi

——
Ishopanishadbhashya - Ganapati Muni

pdf was typeset on April 1, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

